

Bazės rizikos gairės

Įžanga

- 1.1. Pagal 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1094/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (toliau – EIOPA reglamentas)¹, 16 straipsnį EIOPA rengia bazės rizikos gaires.
- 1.2. Gairės susijusios su 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (toliau – direktyva „Mokumas II“)² 104 ir 105 straipsniais.
- 1.3. Šios gairės skirtos priežiūros institucijoms pagal direktyvą „Mokumas II“.
- 1.4. Šiomis gairėmis siekiama palengvinti valstybėse narėse taikomų praktikų suvienodinimą ir padėti įmonėms apskaičiuoti savo rinkos rizikos kapitalo reikalavimą pagal direktyvos „Mokumas II“ nuostatas.
- 1.5. Šios gairės skirtos įmonėms ir specialistams, atsakingiems už rizikos mažinimo priemonių vertinimą pagal standartinę formulę apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą.
- 1.6. Jomis siekiama didinti nuoseklumą ir vienodinti profesinę praktiką vertinant rizikos mažinimo priemones, kai pagal standartinę formulę yra apskaičiuojamas visų rūšių ir dydžių įmonių mokumo kapitalo reikalavimas.
- 1.7. Sąvokos, kurių apibrėžtys šiose gairėse nepateiktos, turi įžangoje nurodytuose teisės aktuose apibrėžtą reikšmę.
- 1.8. Šios gairės taikomos nuo 2015 m. balandžio 1 d.

1 gairė. Rizikos mažinimo priemonės be reikšmingos bazės rizikos

- 1.9. Įmonės turėtų vertinti, kad rizikos mažinimo priemonė nekelia reikšmingos bazės rizikos, kai yra tenkinamos šios sąlygos:
  - (a) pozicijos, kuriai taikoma rizikos mažinimo priemonė, pobūdis yra pakankamai panašus į įmonės rizikos pozicijos pobūdį;
  - (b) pozicijos, kuriai taikoma rizikos mažinimo priemonė, vertės pasikeitimai yra labai panašūs į įmonės rizikos pozicijos vertės pasikeitimus pagal išsamų rizikos scenarijų rinkinį, įskaitant scenarijus, kurie atitinka direktyvos „Mokumas II“ 101 straipsnio 3 dalyje nustatytą patikimumo lygį.

2 gairė. Finansinės rizikos mažinimo priemonės – reikšmingos bazės rizikos vertinimo kriterijai

- 1.10. Prieš atsižvelgdamos į finansų rizikos mažinimo priemones pagal standartinę formulę apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą, įmonės inter alia turėtų įvertinti:

---

¹ OL L 331, 2010 12 15, p. 48–83.

² OL L 335, 2009 12 17, p. 1–155.

- (a) bazės rizikos reikšmingumą pozicijos, kuriai taikoma rizikos mažinimo priemonė, ir įmonės rizikos pozicijos atžvilgiu, neatsižvelgiant į kitus balanso straipsnius, nebent yra nuolatinis ir nuoseklus kitų balanso straipsnių ir įmonės rizikos pozicijos ryšys;
- (b) 1 gairėje nurodytą pozicijų pobūdžio panašumą atsižvelgiant bent jau į priemonių ar susitarimų rūšį ir sąlygas, taip pat rinkas reglamentuojančias taisykles, kai jų kainos yra kotiruojamos rinkose arba pagal jų duomenis yra nustatoma vertė;
- (c) 1 gairėje nurodytus pozicijų vertės pasikeitimus pagal išsamų rizikos scenarijų rinkinį, įskaitant visus scenarijus, kurie vertinami taikant atitinkamus standartinės formulės modulius arba submodulius, atsižvelgiant bent jau į:
  - i. abiejų pozicijų simetrijos lygį;
  - ii. bet kokias netiesines priklausomybes pagal scenarijų;
  - iii. atitinkamą elgesio asimetriją rizikos submodulių atveju, kai yra atsižvelgiama ir į parametru didėjimą, ir į mažėjimą;
  - iv. kiekvienos atitinkamos pozicijos diversifikavimo lygmenis;
  - v. bet kokią svarbią riziką, kuri tiesiogiai nenumatyta standartinėje formulėje;
  - vi. visą išmokų, susijusių su rizikos mažinimo priemone, pasiskirstymą.

1.11. Turėtų būti vertinama, kad rizikos mažinimo priemonė kelia reikšmingą bazės riziką, kai atlikus pirmiau minėtą vertinimą negaunama pakankamai duomenų, kad pozicijos, kuriai taikoma rizikos mažinimo priemonė, vertės pasikeitimai atkartoją visus reikšmingus įmonės rizikos pozicijos vertės pasikeitimus.

1.12. Kai rizikos mažinimo priemonės sąlygose yra nustatyta viršutinė apsaugos nuo nuostolių riba, sudaranti tam tikrą pradinės pozicijos procentinę dalį, įmonės, nustatydamos, ar bazės rizika yra reikšminga, vertinimą turėtų taikyti tik tai daliai, kuriai taikoma rizikos mažinimo priemonė.

3 gairė. Draudimo rizikos mažinimo priemonės be reikšmingos bazės rizikos

1.13. Prieš atsižvelgdamos į draudimo rizikos mažinimo priemonę pagal standartinę formulę apskaičiuojant mokumo kapitalo reikalavimą, įmonės turėtų nustatyti, ar perdraudimo arba specialiosios paskirties įmonės nuostatos dėl skirtingų sąlygų taikomos kitaip nei įmonės draudimo sutartys pagal išsamų rizikos scenarijų rinkinį.

1.14. Įmonės turėtų vertinti, kad dėl valiutų neatitikimo kylanti bazės rizika yra reikšminga, kai pozicija, kuriai taikoma draudimo rizikos mažinimo priemonė, yra išreikšta kitokia valiuta nei įmonės rizikos pozicija, nebent atitinkamos valiutos yra susietos gana siaurame intervale arba perdraudimo sutartyje yra numatytas nekintamas valiutos kursas.

1.15. Jeigu dėl valiutų neatitikimo kylanti bazės rizika yra reikšminga, kaip nurodyta 1.14 punkte, įmonės neturėtų atsižvelgti į rizikos mažinimo priemonę

apskaičiuodamos mokumo kapitalo reikalavimą, nebent yra taikomos įgyvendinimo priemonių 86 straipsnio nuostatos³.

Atitikties ir pranešimo taisyklės

- 1.16. Šiame dokumente pateikiamos pagal EIOPA reglamento 16 straipsnį paskelbtos gairės. Vadovaudamosi EIOPA reglamento 16 straipsnio 3 dalimi, kompetentingos institucijos ir finansų įstaigos deda visas pastangas, kad gairių ir rekomendacijų būtų laikomasi.
- 1.17. Kompetentingos institucijos, kurios laikosi arba ketina laikytis šių gairių, turėtų jas atitinkamai įtraukti į savo reguliavimo arba priežiūros sistemą.
- 1.18. Kompetentingos institucijos per 2 mėnesius nuo šių gairių vertimo paskelbimo turi EIOPA patvirtinti, ar jos laikosi arba ketina laikytis šių gairių, ir nurodyti nesilaikymo priežastis.
- 1.19. Negavus atsakymo iki šio termino, bus laikoma, kad kompetentingos institucijos pranešimo reikalavimo nesilaiko ir apie tai bus pranešta.

Baigiamosios nuostatos dėl peržiūros

- 1.20. Šias gaires peržiūri EIOPA.

---

³ OL L 12, 2015 01 17, p. 1–797.